

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/5/2019
Identifikačné číslo spisu:	6016897602
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6016897602.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Ivetty Macejkovej PhD., LL.M. v trestnej veci odsúdeného X. Z., v konaní o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody na neverejnom zasadnutí konanom 19. júna 2019 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného X. Z. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4Ntc/13/2016 z 25. apríla 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného X. Z. zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4Ntc/13/2016 z 25. apríla 2019 zamietol podľa § 66 ods. 1 písm. b, ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, žiadosť odsúdeného X. Z. o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu pre trestné veci Graz, sp. zn. 12 Hv 105/15 z 15. októbra 2015 v spojení s rozsudkom Vyššieho krajského súdu Graz, sp. zn. 10 Bs 31/16h z 5. apríla 2016, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4Ntc/13/2016 z 10. novembra 2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Urto/11/2016 zo 4. januára 2017.

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnuté uznesenie odôvodnil v podstate tak, že: „Formálnu podmienku pre podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený splnil po tom, ako vykonal dve tretiny uloženého trestu 4. februára 2019. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto neboli v celom rozsahu splnené, keďže odsúdený síce počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, za čo bol aj disciplinárne 6 krát odmenený, avšak v súčasnosti od neho nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Očakávanie, že odsúdený povedie riadny život musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho spôsobu pôsobenia vo výkone trestu, ale aj jeho predchádzajúceho spôsobu života, vrátane jeho trestnej činnosti, možností jeho nápravy a osobných pomerov, a tiež je potrebné prihliadnuť aj na účel trestu. V danom prípade nemožno uprieť snahu odsúdeného po náprave, práve vzhľadom na obsah hodnotenia, avšak v jeho neprospech svedčí to, že bol v minulosti opakovane súdne trestaný, a to za úmyselnú trestnú

činnosť (6 záznamov v odpise registra trestov), z toho 4 podmiennečné tresty odňatia slobody a v uvedených skúšobných dobách sa osvedčil, čo však nebránilo krajskému súdu na tieto odsúdenia prihladať vo vzťahu k osobe odsúdeného a k jeho sklonom páchať trestnú činnosť. V jednom prípade okresná prokuratúra zastavila trestné stíhanie a určila mu skúšobnú dobu 1 rok, v ktorej sa osvedčil. Doposiaľ uložené tresty sa tak u odsúdeného zjavne minuli účinkom a odsúdený si z nich nevzal žiadne ponaučenie, keďže pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Navyiac aktuálne vykonáva trest za závažnú trestnú činnosť a na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Z hodnotenia ústavu taktiež vyplýva, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné a resocializačná prognóza menej priaznivá, a to práve s poukazom na jeho kriminálnu minulosť, závažnosť spáchanej trestnej činnosti, nízke dosiahnuté vzdelanie a spáchanie trestného činu pod vplyvom alkoholu. Všetky tieto okolnosti nedovoľujú vysloviť predpoklad, že by v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život a nepokračoval v trestnej činnosti“.

Proti tomuto rozhodnutiu podal riadne a včas odsúdený X. Z. sťažnosť. Svoju sťažnosť odôvodnil tak, že nesúhlasí s predmetným uznesením, pretože samotné zistenie, že bol podmiennečne odsúdený v minulosti nemôže súd viesť k záveru, že nie sú splnené materiálne podmienky. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že vo všetkých prípadoch sa osvedčil a teda hľadá sa na neho ako na netrestanú osobu. Je si vedomý, že aktuálne vykonáva trest za závažnú trestnú činnosť, avšak vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát, uvedomuje si nesprávnosť svojho konania, snaží sa o prevýchovu a úplnú nápravu. Aktuálne je jeho správanie dlhodobo na požadovanej úrovni. Dodržiava ústavný poriadok a nariadenia príslušníkov plní bez pripomienok. Zapája sa do organizovaných aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti, navštevuje väzenskú knižnicu, je pracovne zaradený na pracovisku šitia obuvi, udržiava čistotu, pričom bol za tieto činnosti aj disciplinárne odmenený 6 krát. Disciplinárne tresty nemá. Udržiava kontakt s blízkou rodinou - matkou, družkou, deťmi a súrodencami. Z uvedených dôvodov vidí rozpor medzi výrokom napadnutého uznesenia a jeho odôvodnením, preto požiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby napadnuté uznesenie zrušil a sám vyhovel jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného X. Z. nie je dôvodná.

Najvyšší súd preskúmaním predloženého spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Nadriadený súd konštatuje, že krajský súd dospel k vyhlásenému uzneseniu po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Rozhodnutiu krajského súdu o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno vytknúť žiadnu chybu, či nedostatok, pričom odôvodnenie uznesenia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom dostatočne a presvedčivo, a preto najvyšší súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje.

Najvyšší súd poznamenáva, že podstatným pre rozhodnutie súdu v obdobných prípadoch, teda pri rozhodovaní o tom, či súd odsúdeného podmiennečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody, je posúdenie skutočnosti, či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Dôležitým, nie však jediným podkladom pre rozhodnutie súdu je v tomto ohľade vyjadrenie riaditeľa príslušného nápravno-výchovného ústavu, v ktorom odsúdený uložený trest odňatia slobody vykonáva.

Najvyšší súd dodáva, že z chápania trestu ako účelového opatrenia vyplýva, že ak sa doposiaľ odpykanou časťou trestu už dosiahol účel sledovaný trestom, ďalší výkon trestu nie je potrebný. Zo správania odsúdeného počas výkonu trestu musí byť zrejmé, že sa polepšil do takej miery, že ďalší výkon trestu nie je potrebný a páchatel'a možno prepustiť na slobodu. V tomto chápaní podmiennečné

prepustenie neznamena ukončenie prevýchovného a resocializačného procesu, ale jeho pokračovanie v iných podmienkach. Pre pozitívne rozhodnutie súdu o podmienčnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnuté nielen to, aby odsúdený počas tohto výkonu svojimi nadpriemernými aktivitami skutočne a reálne preukázal polepšenie a snahu o nápravu, ale je potrebná aj danosť reálneho predpokladu, že po takomto rozhodnutí bude odsúdený viesť riadny život.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody. Rovnako ako krajský súd, aj Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že u odsúdeného je splnená formálna podmienka pre podmienčné prepustenie.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky podmienčného prepustenia, hoci sú sčasti splnené (odsúdený pracuje, zapája sa do rôznych aktivít v rámci ústavu, Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce nie je hodnotený negatívne), napriek týmto skutočnostiam vyznieva v neprospech odsúdeného jeho početná (opakovaná) trestná činnosť s počtom 6 záznamov (odpis registra trestov - č. I. 186 - 188), na ktorú poukázal aj krajský súd a v podrobnostiach na uvedené rozhodnutie najvyšší súd odkazuje.

Opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti svedčí o tom, že v prípade odsúdeného X. Z. nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce v hodnotení odsúdeného uviedol, že „vzhľadom na uvedené skutočnosti, s poukazom na kriminálnu minulosť, závažnosť spáchanej trestnej činnosti, nízke dosiahnuté vzdelanie a spáchanie trestného činu pod vplyvom alkoholu, je riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza menej priaznivá“.

Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je namieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmienčnom prepustení význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, čo vyššie uvedené hodnotenie ústavu a závery súdu, najmä bohatá kriminálna minulosť odsúdeného, priamo vylučuje. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti. V prípade odsúdeného X. Z. je zrejmé, že predchádzajúce odsúdenia neviedli u neho k prevýchove tak, aby už konečne začal žiť riadny život bez páchania trestnej činnosti, pričom mal dostatok možností preukázať, že to dokáže.

Najvyšší súd taktiež podotýka, že nemožno paušálne dospieť k záveru, že u odsúdených s početnou kriminálnou minulosťou už podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprichádza do úvahy; no pri tom nemožno abstrahovať (odmyslieť si) skutočnosť, že s ohľadom na kriminálnu minulosť odsúdeného je skôr výnimočné, že bude splnená materiálna podmienka, t. j. že odsúdený X. Z. bude viesť riadny život. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, tak isto ako súd nižšieho stupňa, nemal za preukázané splnenie materiálnej podmienky nevyhnutnej na pozitívne rozhodnutie o podmienčnom prepustení a to, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vyššie uvedených úvah, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.